

Číslo: 2031/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch od 18. 01. 2022 do 20. 01. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s materskou školou, Nová 203, Kuklov	
Zriaďovateľ	Obec Kuklov

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Gabriela Žišková, riaditeľka školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 2031/2021-2022 zo dňa 13. 01. 2022
inšpekciu vykonali:

Mgr. Štefania Gašparíková, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

Mgr. Ivana Kubáňová, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

PaedDr. Mária Nízlová, školská inšpektorka, ŠIC Trnava

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Realizácia zmien v obsahu vzdelávania v závislosti od potrieb žiakov a nastavenie systému opatrení na podporu vzdelávania žiakov, ktorí nemali vytvorené podmienky na dištančné vzdelávanie.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

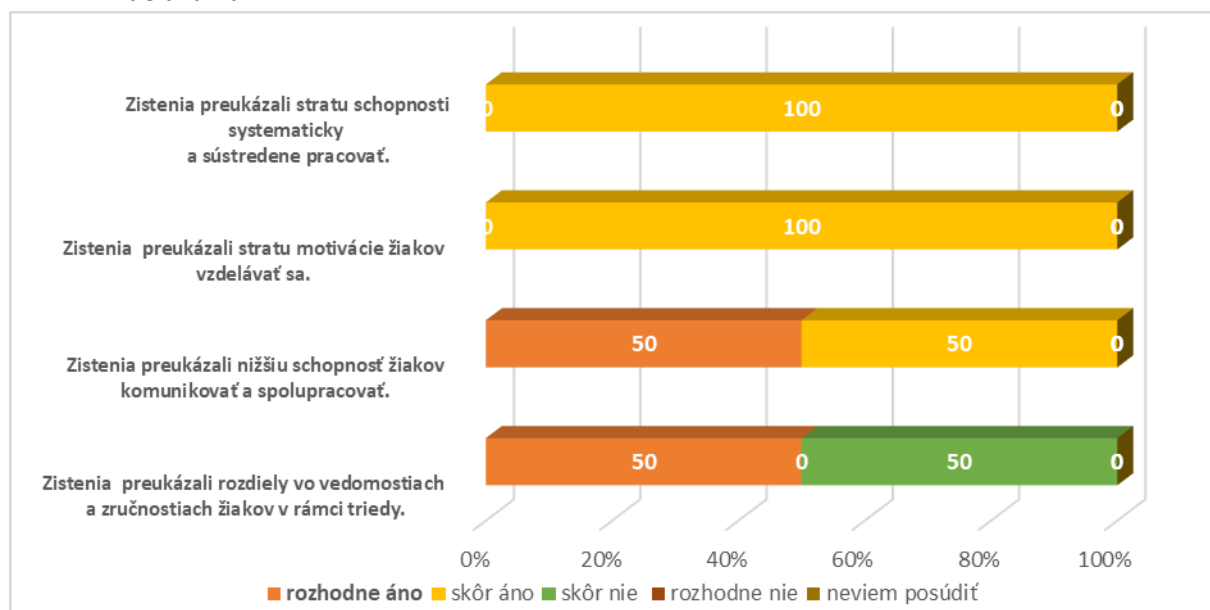
Kontrolovaným subjektom bola štátna neplnorganizovaná základná škola s materskou školou s vyučovacím jazykom slovenským, ktorú navštevovalo 22 žiakov, z nich 20 z marginalizovanej rómskej komunity (MRK). Z celkového počtu boli 2 žiaci so zdravotným znevýhodnením. Žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia škola neevidovala. Do dištančného vzdelávania sa nezapájalo 9 žiakov z MRK. V škole pôsobili 3 učitelia vrátane katechéta. Odbornosť primárneho vzdelávania bola zabezpečená na 42,22 %.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Po ukončení dištančného vzdelávania škola overovala úroveň vedomostí a zručností žiakov z jednotlivých vyučovacích predmetov s cieľom zistiť mieru osvojenia učiva z predchádzajúceho obdobia a identifikovania chýb a nedostatkov súvisiacich s problémami v učení. **Diagnostiku vedomostí a zručností žiakov** učiteľky vykonávali rozhovormi so žiakmi (100 %), prezentáciami produktov žiackych prác (100 %), ústnym skúšaním (100 %), riešením rôznych typov úloh (100 %), sledovaním výkonov žiakov a ich pripravenosti na vyučovanie (100 %). Analýza zistení preukázala, že miera osvojenia vedomostí a zručností bola nízka vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Porovnanie počtu neprospievajúcich žiakov v čase

prezenčného vyučovania v školskom roku 2018/2019 (4 žiaci) a počtu neprospievajúcich žiakov v školskom roku 2020/2021 (9 žiakov), počas ktorého boli čiastočne vzdelávaní dištančne, preukázalo stúpajúcu tendenciu, dôvodom neprospievania žiakov však nebola len neúčast na dištančnom vzdelávaní. Hlavné príčiny, ktoré znevýhodňujú neprospievajúcich žiakov, podľa vyjadrení riaditeľky školy pochádzajú z rodinného zázemia, ktoré charakterizuje vysoká miera nezájmu zo strany zákonných zástupcov na spolupodieľaní sa na prosperite detí v oblasti výchovy a vzdelávania.

Graf 1 Diagnostika vedomostí a zručností žiakov primárneho vzdelávania po ukončení dištančného vzdelávania

V období prerušeného vyučovania z dôvodu mimoriadnej situácie škola zabezpečila všetkým žiakom dištančné vzdelávanie formou distribúcie učebných materiálov v tlačenej podobe alebo ich sprístupnením na sociálnych sieťach. Napriek diagnostikovanej nízkej miere osvojenia vedomostí a zručností žiakov vo všetkých vzdelávacích oblastiach škola nevykonala **úpravy v školskom vzdelávacom programe (ŠkVP)**, v plnom rozsahu postupovala pri výchove a vzdelávaní podľa nezmeneného ŠkVP. Učebné plány a učebné osnovy neboli modifikované. V **systéme hodnotenia a klasifikácie** škola posilnila nástroje hodnotenia, ktoré mali formatívny charakter so zameraním na oceňovanie pokrokov v učení sa žiakov a ich motiváciu do ďalšieho učenia. V súvislosti s **organizáciou vyučovania** bola upravená dĺžka prestávok podľa aktuálnych potrieb žiakov, počas ktorých mohli vykonávať rôzne hry a pohybové aktivity, čo potvrdili všetci respondenti v realizovaných rozhovoroch.

Škola mala vypracovaný interný dokument Analýza dištančného vzdelávania za školský rok 2020/2021 a návrh opatrení na predchádzanie školskému neúspechu pre školský rok 2021/2022. Návrhy opatrení smerovali v spolupráci so zriaďovateľom k opätovnému zriadeniu školského klubu detí a zamestnaniu terénneho pracovníka v aktuálne budovanom komunitnom centre, ktorý by napomáhal v komunikácii s rodičmi z MRK pri výchove a vzdelávaní žiakov. Vzhľadom na dlhodobé odmietavé postoje rodičov žiakov z MRK k návrhom na psychologické vyšetrenia v centre poradenstva a prevencie (CPaP) škola plánovala so súhlasom rodičov vykonať psychologické vyšetrenia za asistencie mobilného tímu zamestnancov CPa P. Na základe ich odporúčaní bude realizovaná integrácia žiakov

so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a následne požiadajú o pridelenie asistentov učiteľa. V súvislosti s vysokým počtom žiakov pochádzajúcich z prostredia, ktoré im neposkytuje primerané podmienky a dostatok podnetov na rozvoj ich osobnosti riaditeľka školy zamerala jedno z opatrení na rozširovanie kompetencií učiteliek v oblasti práce s neprosievajúcimi žiakmi prostredníctvom účasti na vzdelávaní s týmto zameraním. Opatrenia smerujúce k podpore učenia sa žiakov na vyučovacích hodinách preferovali zvyšovanie motivácie žiakov k učeniu a pozitívnemu vzťahu k vzdelávaniu prostredníctvom posilnenia formatívneho hodnotenia a uplatňovaním výchovno-vzdelávacích intervencií podporujúcich sociálnu klímu vyučovania. Obe učiteľky v zadanom anonymnom dotazníku potvrdili, že v edukácii uplatňujú formatívne hodnotenie. V riadenom rozhovore s 9 vybranými žiakmi všetci (100 %) jednoznačne potvrdili, že ich pani učiteľka chváli najmä za správne odpovede (88,9 %), za prácu na hodine (88,9 %) a keď na hodine nevyrušujú (77,8 %). Väčšina opýtaných (66,7 %) si myslí, že sa učia dobre, pričom uvádzali rôzne zdôvodnenia svojich tvrdení (rada čítam, lebo sa snažím, pekne píšem, ide mi to v matematike...). Traja opýtaní žiaci (33,3 %) uviedli, že sa neučia dobre, pretože sú leniví, nerozumejú, čo sa od nich vyžaduje, nevedia si domáce úlohy urobiť samostatne.

Zistenia z priameho pozorovania vyučovacieho procesu

Priame pozorovanie vyučovacieho procesu sa uskutočnilo na 15 vyučovacích hodinách predmetov slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, matematika, prírodoveda, prvouka a vlastiveda.

Učenie sa žiaka

Podpora **komunikačných kompetencií** na vyučovacích hodinách prebiehala najmä formou riadených rozhovorov. Na podnety učiteliek žiaci reagovali zväčša vecne a pohotovo, celkovú úroveň ich verbálnych prejavov však znižovala obmedzená slovná zásoba, minimálne uplatňovanie odbornej terminológie a časté používanie nárečových prvkov. Len na 1 hodine mali žiaci príležitosť získavať informácie prostredníctvom počítačovej aplikácie. Preukázali primerané pracovné návyky súvisiace s prácou v spojených ročníkoch, pri individuálnych činnostiach prevažne dokázali pracovať samostatne a sústredene. S pomocou opakovaného výkladu učiteliek si väčšina z nich vedela uvedomiť chyby a následne ich korigovať. V rozhovoroch zamerali aktívnu pozornosť na vyjadrenia učiteliek, v malej miere počúvali a reagovali na odpovede spolužiakov.

V súvislosti s **podporou poznávacích** kompetencií dokázali riešiť úlohy na rozvoj zapamätania a pochopenia učiva, za aktívneho prispievania učiteliek aj na úrovni aplikácie. Nevýrazné bolo rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov žiakov, ktorí mali obmedzené príležitosti na riešenie úloh podporujúcich analytické myslenie, kritické hodnotenie a tvorivosť.

V malej miere boli schopní reflektovať svoj učebný výkon alebo objektívne vyhodnotiť výsledky spolužiakovej, či skupinovej činnosti, nakoľko tieto schopnosti neboli u nich systematicky rozvíjané. Ak túto príležitosť mali, pri posudzovaní práce neboli samostatní, chýbala im schopnosť argumentovať a zdôvodňovať. Iba na dvoch hodinách dostali priestor na vzájomnú spoluprácu v skupine, pričom len v jednom prípade si dokázali pomáhať a navzájom sa rešpektovať.

Vyučovanie učiteľa

Učiteľky svojím pôsobením prispievali k vytváraniu priaznivej sociálnej atmosféry v triedach, uplatňovali výchovno-vzdelávacie intervencie podporujúce pozitívne vzťahy a vzájomnú toleranciu. Poskytovali žiakom primeraný časový priestor na odpovede a realizovanie samostatných prác, preferovali individuálny prístup pri poskytovaní pomoci, pričom prihliadali na možnosti každého žiaka. Uprednostňovaním formatívneho hodnotenia

sa zameriavali na podporu ich sebadôvery, oceňovali ich pokroky v učení, motivovali ich k ďalšiemu napredovaniu. Uplatňovanie efektívnych stratégií vyučovania bolo zrejme na nepatrnom počte hodín. Kvalitu a efektívnosť vyučovacieho procesu znižovalo ojedinelé využívanie učebných pomôcok.

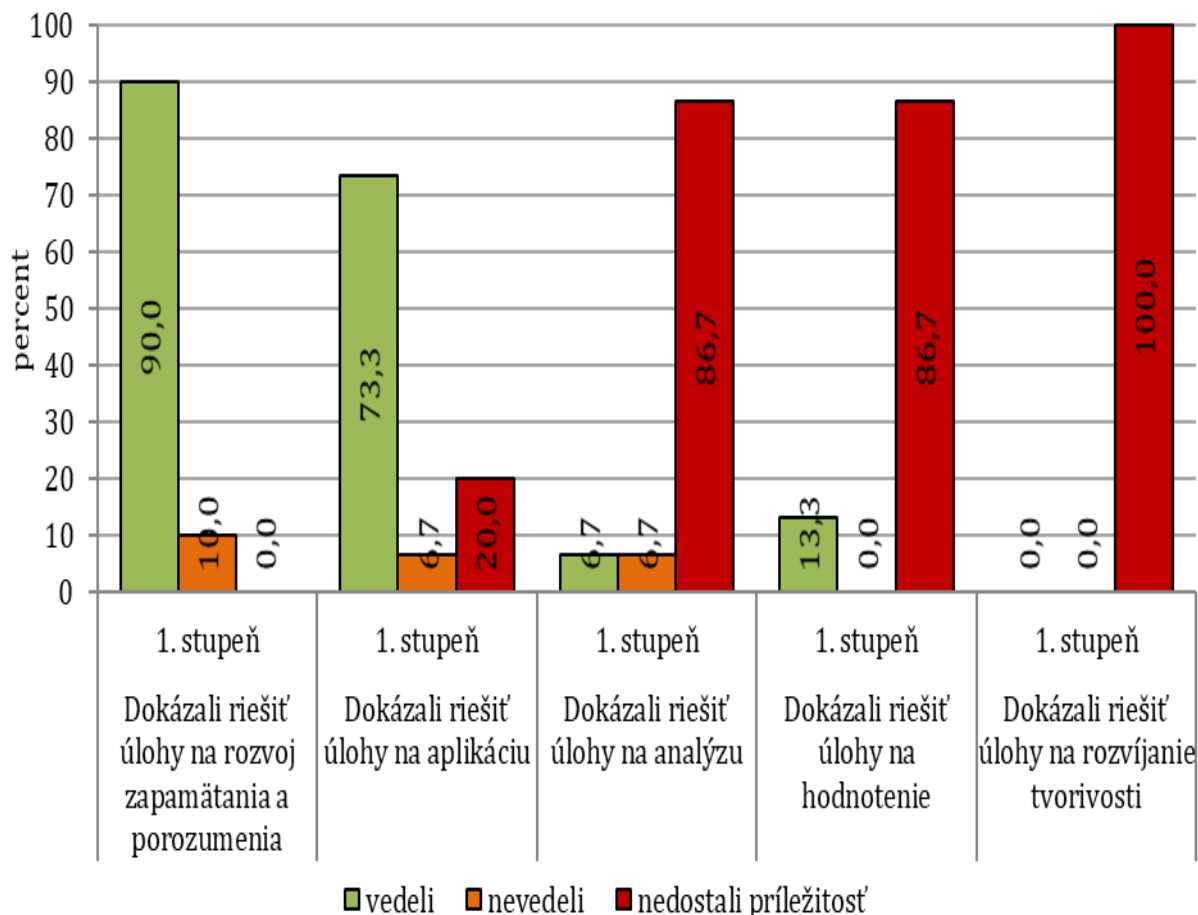
Výrazné **pozitíva z priameho pozorovania** vyučovacích hodín

- uplatňovanie výchovno-vzdelávacích intervencií podporujúcich pozitívnu sociálnu klímu vyučovania,
- uplatňovanie formatívneho hodnotenia.

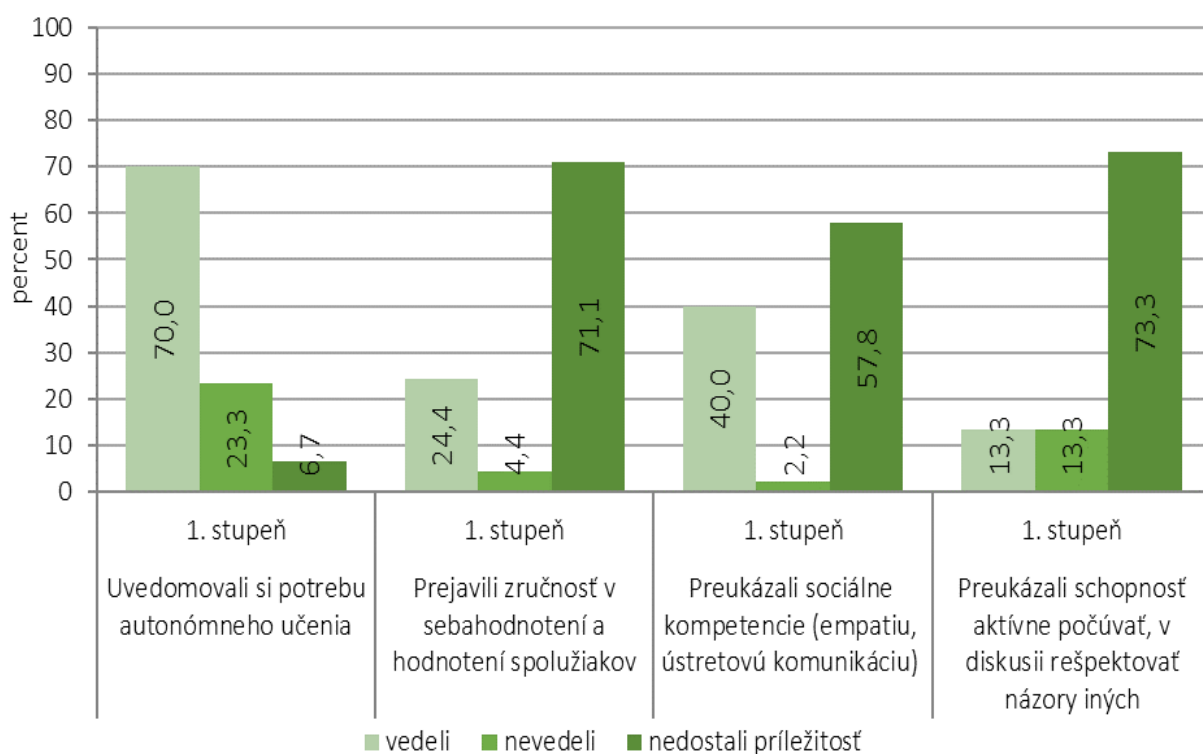
Výrazné **negatíva z priameho pozorovania** vyučovacích hodín

- ojedinelé zadávanie úloh na rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov,
- nevýrazné stimulovanie hodnotiacich, sebahodnotiacich a sociálnych schopností žiakov,
- slabá názornosť vyučovania s využitím materiálnych prostriedkov.

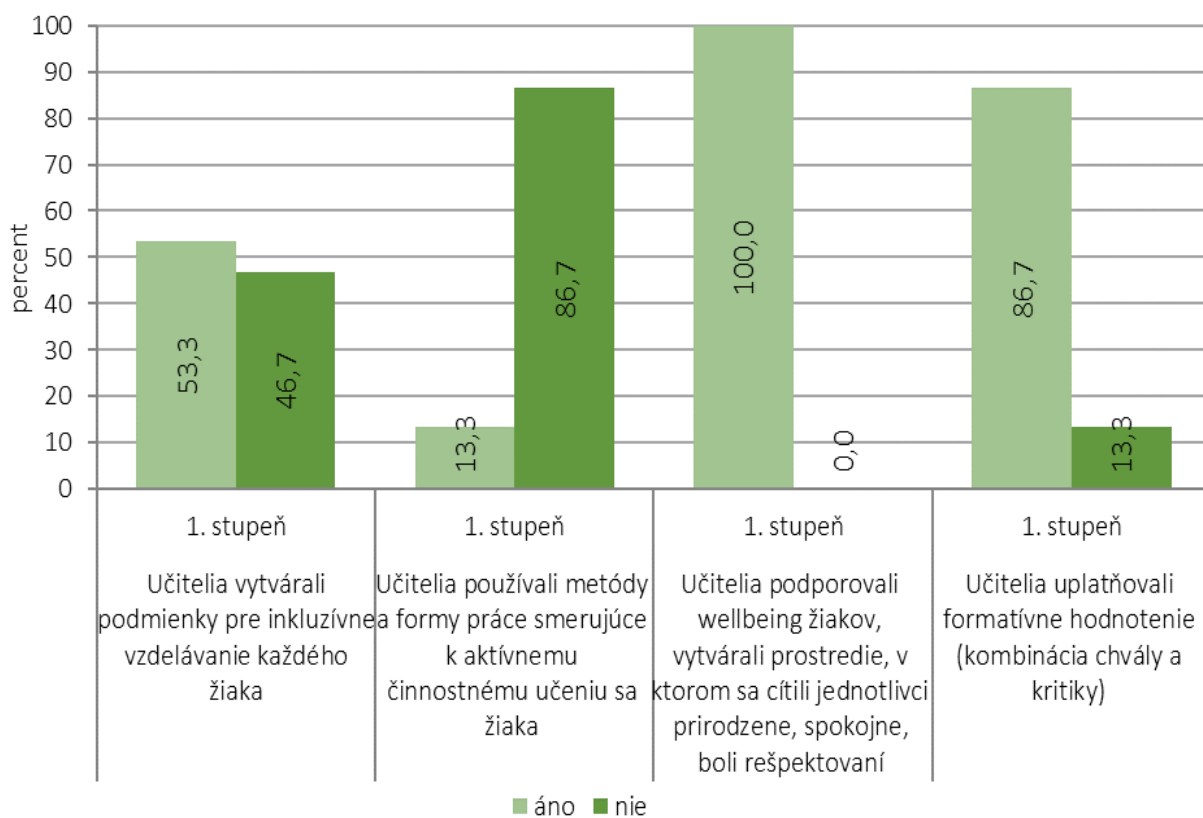
Graf 2 Preukázanie poznávacích kompetencií žiakov primárneho vzdelávania na sledovaných vyučovacích hodinách

Graf 3 Preukázanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa a sociálnych zručností a schopností žiakov primárneho vzdelávania na sledovaných vyučovacích hodinách

Graf 4 Poskytovanie podporných stimulov učiteľom pre efektívne stratégie učenia sa každého žiaka v sledovaných predmetoch primárneho vzdelávania

Efektívnosť nastaveného systému podporných opatrení

Opatrenia zamerané na podporu učenia sa žiakov na vyučovacích hodinách

V dotazníkoch zadaných školskou inšpekciou učiteľky potvrdili, že výsledné zistenia z diagnostiky vedomostí a zručností žiakov po ukončení dištančného vzdelávania preukázali stratu ich motivácie vzdelávať sa a schopnosti systematicky a sústredene pracovať (100 %). Z analýzy vyučovacích hodín hospitovaných školskou inšpekciou bolo zrejmé, že učiteľky zamerali výchovno-vzdelávacie intervencie na vytváranie podporujúceho prostredia, pozitívnej atmosféry vyučovania a optimalizáciu učebnej záťaže každého žiaka s ohľadom na jeho individuálne schopnosti. Špecifické pedagogické intervencie uplatňovali najmä formou individuálneho prístupu, uplatňovali opakovaný výklad učiva prispôsobený možnostiam žiaka. Učiteľky v dotazníkoch síce deklarovali využívanie inovatívnych foriem vyučovania (100 %), ktoré by napomohli k zvýšeniu záujmu žiakov o vyučovanie, analýza hospitácií vykonaných školskou inšpekciou však preukázala nízku mieru aplikácie sledovaných javov (20 %). Učiteľky v dotazníkoch potvrdili (100 %) rozvíjanie sebahodnotiacich a hodnotiacich zručností žiakov stimulujúcich systematický prístup k práci a zvýšenie motivácie k učeniu, na sledovaných hodinách však bolo výrazne poddimenzované (23,3 %). Účasť na aktivitách na posilnenie zručností pracovať v skupine, schopnosti komunikovať a spolupracovať bola žiakom počas hospitácií umožnená v minimálnej miere (16,7 %), čo nebolo v súlade s tvrdeniami učiteliek (100 %). Napriek ich vyjadreniam, že výsledné zistenia z diagnostiky vedomostí a zručností žiakov po ukončení dištančného vzdelávania rovnako preukázali nižšiu mieru komunikovať na hospitovaných hodinách v riadených rozhovoroch často akceptovali jednoslovné odpovede žiakov, nárečové prvky jazyka, neusmerňovali žiakov k súvislejšiemu vyjadrovaniu celou vetou. Opatrenia zamerané na podporu učenia sa žiakov na vyučovacích hodinách boli uplatňované čiastočne.

Opatrenia zamerané na podporu wellbeingu všetkých žiakov

Z vyjadrení učiteliek uvedených v dotazníku bolo zrejmé, že sa na hodinách snažia zabezpečiť podmienky pre vytváranie bezpečného prostredia a pozitívnu atmosféru vyučovania v záujme podpory celkovej pohody žiakov, čo sa potvrdilo aj zisteniami z vykonaných hospitácií. Všetci žiaci v riadených rozhovoroch prejavili svoj pozitívny vzťah ku škole. Vyjadrili sa, že sem radi chodia preto, že sa radi učia, majú radi pani učiteľku, majú tu kamarátov, telocvičňu, cez prestávky sa hrajú, spievajú tancujú. Realizáciu triednych aktivít zameraných na obnovenie a upevnenie vzťahov v kolektíve potvrdili obe skupiny respondentov. Z dotazníkov pre učiteľky sa zapájanie žiakov do programov primárnej prevencie rizikového správania potvrdilo len čiastočne (50 %).

Opatrenia zamerané na podporu žiakov v čase mimo vyučovania

V súvislosti s opatreniami na zmiernenie dopadu neplnohodnotného dištančného vzdelávania učiteľky ponúkli rodičom možnosť doučovania žiakov v mimovyučovacom čase, túto možnosť však využili len rodičia 1 žiačky. Ponuka týkajúca sa doučovania počas letných prázdnin zostala bez odozvy rodičov. Rovnako nereflektovali alternatívu prepojenia záujmového a formálneho vzdelávania v školskom klube detí, ktorý nebol z dôvodu nízkeho záujmu v škole zriadený. Komunitné centrum, ktorého zamestnanci by napomáhali pri komunikácii s rodičmi z MRK a doučovaní ich detí je zatiaľ vo fáze budovania. Učiteľky v zadaných dotazníkoch súhlasili s názorom, že pri riešení vzdelávacích problémov žiakov aktívne spolupracujú s ich zákonnými zástupcami, čo však nebolo v súlade so zisteniami školskej inšpekcie. Učiteľky vyvíjali iniciatívu s cieľom zaangažovať rodičov do vzájomnej spolupráce, záujem rodičov sa však redukoval len na komunikáciu o prospechu ich detí.

Ponúkané aktivity týkajúce sa priebežného a letného doučovania žiakov a návštevy školského klubu detí odmietali.

Opatrenia zamerané na skvalitnenie práce a vzdelávania pedagogických zamestnancov

Obe učiteľky v zadaných dotazníkoch potvrdili vzájomnú úzku spoluprácu a odovzdávanie si poznatkov a skúseností. Jedna z nich aktuálne absolvuje štúdium za účelom získania požadovaného stupňa vzdelania v študijnom odbore učiteľstvo primárneho vzdelávania. Škola nemá podmienky pre externé vzdelávanie pedagógov zamerané na rozvíjanie osvojených a získanie nových profesijných kompetencií v oblasti práce s ohrozenými skupinami žiakov z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie. V závislosti od aktuálnych finančných a personálnych podmienok nebolo v možnostiach školy ani poskytovať učiteľom odbornú terapeutickú pomoc pri riešení osobných problémov.

2 ZÁVERY

Škola **nezabezpečila** nadväznosť vzdelávania naprieč vyučovacími predmetmi, stupňami vzdelávania revíziou ŠkVP a tým **nereflektovala** zistenia z diagnostiky vedomostí a zručností žiakov.

Nastavený a uplatňovaný systém opatrení vo výchovno-vzdelávacom procese **čistočne napomáhal** odstrániť deficit v poznatkovej úrovni žiakov a minimalizovať dôsledky neplnohodnotného dištančného vzdelávania.

Výrazné pozitíva

- vytváranie bezpečného prostredia a pozitívnej podporujúcej klímy.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- nevýrazné stimulovanie hodnotiacich, sebahodnotiacich a sociálnych schopností žiakov, ojedinelé zadávanie úloh na rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov,
- nezabezpečenie podmienok pre externé vzdelávanie pedagógov zamerané na rozvíjanie osvojených a získanie nových profesijných kompetencií v oblasti práce s ohrozenými skupinami žiakov.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- na vyučovacích hodinách vytvárať priestor na rozvíjanie hodnotiacich a sebahodnotiacich schopností žiakov,
- podporovať stimuláciu sociálnych kompetencií žiakov,
- zaraďovať v procese učenia sa žiakov úlohy rozvíjajúce ich vyššie myšlienkové procesy,
- zvyšovať efektivitu vyučovacieho procesu využitím materiálo – technických prostriedkov vyučovania,
- zabezpečiť externé vzdelávanie pedagógov v oblasti práce s ohrozenými skupinami žiakov.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Školský vzdelávací program
2. Správy o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školské roky 2018/2019; 2019/2020; 2020/2021
3. Zápisnice zo zasadnutia pedagogickej rady z 2. polroku šk. roku 2020/2021 a školského roka 2021/2022
4. Analýza dištančného vzdelávania za školský rok 2020/2021 a návrh opatrení na predchádzanie školskému neúspechu na školský rok 2021/2022
5. Zdroje, na základe ktorých boli žiaci priebežne a celkovo hodnotení v druhom polroku školského roka 2020/2021 (produkty žiackych prác)
6. Rozvrhy hodín

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovil/a:

školská inšpektorka: Mgr. Štefania Gašparíková

Dňa: 31. 01. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

Mgr. Štefania Gašparíková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Gabriela Žišková

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 16. 02. 2022

v Kuklove:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

Mgr. Štefania Gašparíková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Gabriela Žišková

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú

(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Gabriela Žišková

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Štefania Gašparíková

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti